

Özet

Batıl İnançlar, Metaforlar ve Reklamcılık Arasındaki İlişki

Sibel Akova, Maltepe University,
Communication Sciences Department, Istanbul, Turkey
akova@izocam.com.tr sibelakova@gmail.com +905333783551

Kabul tarihi: 5 Eylül 2011

Bu çalışma ile insanoğlunun yaşamında önemli bir alan işgal etmiş, çağdaşlığını muhafaza etmiş olan batıl inanç ve itikatların inanan ve inanmayan insanların farklı bakış açısıyla değerlendirilerek; nedenleriyle çağdaş kalmanın yanı sıra kolayca gözlenir olan alanlarda keşfederek irdelenmiştir. Makalemizde, batıl inançlar ve davranışları kavramları, ve kavramsal çerçeveleri çizilmeye çalışılmış, batıl inanç, pazarlama ve reklam arasındaki mevcut ve naif ilişki incelenmiş olup, çalışmamız ilgili alanda mevcut bir boşluğu doldurmaya yönelik katkılar sağlayacaktır. Çalışmamız, neyin batıl olup olmadığıyla ilgili normatif değer yargıları içermemekte; aksine batıl inanç olgusunun ne olduğundan ziyade, niçin ve nasıl sorguları ile ilgilenmekte ve nasıl içselleştirdiklerini, durağanlığını ve önlenemez yaygınlığını anlamayı amaçlamaktadır. Amacımız, yüzyıllar sürecinde nasıl bu denli sürdürülebilirliğinin korunduğu ve niçin kuşaklar boyu ruhsal auralarda yer aldığı ve ihtiyaç duyulduğu konularındaki kurguları irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: Batıl İnanç; Mistik Pazarlama; Nazar; Nazar Boncuğu; Ritüel; Göstergibilim

REFERENCES

Abdurrahman, H. (2006). *Nazar ve Sihir*. İstanbul: Pamuk Yayıncılık
<http://kitap.antoloji.com/nazar-ve-sihir-sir-005-kitabi/> VIEW ITEM

Adorno, T. W. translated by Ülner, N. and Tüzel, M. and Gen, E. (2009). *Kültür Endüstrisi, Kültür Yönetimi*. İstanbul: İletişim Yayınları
<http://www.iletisim.com.tr/kitap/k%C3%BClt%C3%BCr-end%C3%BCstrisi-k%C3%BClt%C3%BCr-y%C3%B6netimi-1330.aspx> VIEW ITEM
http://books.google.com/books/about/K%C3%BClt%C3%BCr_end%C3%BCstrisi_k%C3%BClt%C3%BCr_y%C3%B6netimi.html?id=lqdjcgAACAAJ VIEW ITEM
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:FShQfVMmo28J:www.tanokan.org/2011_01_01_archive.html+K%C3%BClt%C3%BCr+End%C3%BCstrisi+-+K%C3%BClt%C3%BCr+Y%C3%B6netimi.+İstanbul:+%C4%B0leti%C5%9Fim+Yay%C4%B1nlar%C4%B1.&cd=2&hl=en&ct=clnk&source=www.google.com VIEW ITEM

Bocock, R. (2009). *Tüketim*. Çeviren; İrem Kutluk. Ankara: Dost Kitabevi
<http://www.rob389.com/tuketim-robert-bocock/dp/en/11/9789757501053> VIEW ITEM

Candan, A. (2010). *Bid'at ve Batıl İnançlar Ansiklopedisi*. İstanbul: Düşün Yayınları
<http://www.kitapsepeti.com.tr/kitap/bid-at-ve-batil-inanclar-ansiklopedisi-p487767.html> VIEW ITEM

Çakan, İ. L. (2007). *Hurafeler ve Batıl İnanışlar*. İstanbul: Rağbet Yayınları
<http://www.idifix.com/kitap/hurafeler-ve-batil-inanislar-ismail-lutfi-cakan/tanim.asp?sid=DMCIB30M82IQT4Q5E9V8> VIEW ITEM

Doğan, M. (2006). Thesis: Halk Arasında Batıl Olarak Nitelendirilen ve Kutsal Mekanlarda Uygulanan İnanç ve Davranışların Sosyal Psikolojik Açından İncelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
<http://www.belgeler.com/blg/12q6/halk-arasinda-batil-olarak-nitelendirilen-ve-kutsal-mekanlarda-uygulanan-inanc-ve-davranislarin-sosyal-psikolojik-acidan-incelenmesi-a-study-on-the-believes-and-behaviors-that-are-applied-in-sacred-places-and-qualified-superstitious-among-the-people-in-terms-of-social-psychology> VIEW ITEM

Elden, M. (2009). *Reklam ve Reklamcılık*. İstanbul: Say Yayınları
<http://www.kitapyurdu.com/kitap/default.asp?id=447214> VIEW ITEM

Hani, G. (2003). *Nazar: Her Yönüyle Nazar Tahlili*. İstanbul: Arı Sanat Yayınevi
<http://www.kitapyurdu.com/kitap/default.asp?id=83885> VIEW ITEM

http://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Hard_Townes

http://en.wikipedia.org/wiki/Roland_Barthes

<http://proje.capital.com.tr/reklamin-gercek-gucu-haberler/16249.aspx?3.Page> Last accessed 14th January 2011

Kömürcü, D. (2005). *Büyü, Fal, Burç, Muska ve Nazar*. İstanbul: Şamil Yayıncılık
<http://www.nadirkitap.com/buyu-fal-burc-muska-ve-nazar-duran-komurcu-kitap1433827.html> VIEW ITEM

Kuzey, M. (2007). Thesis: Kur'an ve Sünnet'te Nazar. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*
<http://www.belgeler.com/blg/1a69/kuran-ve-sunnette-nazar-the-evil-eye-in-koran-and-sunna>

Lindstrom, M. (2009). *Buyology*. İstanbul: Optimist Yayınları
<http://www.netkitap.com/kitap-buyology-ciltli-martin-lindstrom-optimist-yayinlari.htm> VIEW ITEM

Lorie, P. (1997). *Batıl İnançlar*. İstanbul: Milliyet Kitapları AD Yayıncılık AŞ
<http://www.tikla24.de/kitap-batil-inanclar-2.html> VIEW ITEM
<http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/1.php> VIEW ITEM

Onat, E. and Özgencil-Yıldırım, S. (2001). *Göstergebilim Tartışmaları*. İstanbul: Muntilingual Yayınevi
<http://kitap.antoloji.com/gostergebilim-tartismalari-kitabi/> VIEW ITEM
<http://en.eren.com.tr/goster/kitap/kitap.asp?kitap=225091&SID=111239924029> VIEW ITEM

Park, R. L. translated by Pekünlü, E. R. (2010). *Batıl İnanç: Bilim Çağında İtikat*. İstanbul: Kültür Üniversitesi Yayınları
<http://kitap.antoloji.com/batil-inanc-bilim-caginda-itikat-kitabi/> VIEW ITEM

Sheldrake, R. translated by Düz, O. (2004) *Biri Beni Gözetliyor*. İstanbul: Kaknüs Yayınları
<http://www.idifix.com/kitap/biri-beni-gozetliyor-rupert-sheldrake/tanim.asp?sid=XIX3UQZ20B2G0OFOWDJ6> VIEW ITEM

Skinner, B.F. (1953). *Science and Human Behaviour*. New York: Macmillan
http://en.wikipedia.org/wiki/B._F._Skinner VIEW ITEM
<http://www.bfskinner.org/BFSkinner/Home.html> VIEW ITEM

Türkođlu, B. (2009). *Batıl İnançlar: Adet ve İnanışlar*. İstanbul: Astral Yayınları
<http://www.idefix.com/kitap/batil-inanclar-berrin-turkoglu/tanim.asp?sid=CEMMFJUYP2H48KGHWIO0>
[VIEW ITEM](#)

Williamson, J. translated by Fethi, A. (2000). *Reklamların Dili, Reklamlarda Anlam ve İdeoloji*. Ankara: Ütopya Yayınları
<http://www.kitapyurdu.com/kitap/default.asp?id=46300> [VIEW ITEM](#)